

GŁOS PODHALA

aktualny tygodnik powiatów: gorlickiego, jasielskiego, limanowskiego, nowosądeckiego, nowotarskiego i żywieckiego
POD KIEROWNICTWEM KOMITETU REDAKCYJNEGO.

Adres Redakcji i Administracji:
Nowy Sącz, ul. Szwedzka 8.

Własne oddziały redakcyjne na całym Podhalu.
Redaktor naczelny przyjmuje codziennie od 5 — 6 popołudniu.

Godziny urzędowe Redakcji
od 10—11 przedpoł. i od 4—6 popołudniu.

PRENUMERATA:

Miejscowa miesięcznie wraz z dostawieniem do domu: 1 zł.
Zamiejscowa: miesięcznie 1:20 zł.
Wpłacać na konto czekowe Administracji.

Konto czekowe PKO. 409.090

TELEFON Nr. 210.

CENY OGŁOSZEŃ:
Ogłoszenie zwykłe za 1 mm. 40 gr., w tekście 50 gr., przed tekstem 80 gr. — Kolumny ogłoszeń zwykłych składają się z trzech szpalt. — Przy miesięcznym wzgl. dłuższym ogłoszeniu znaczna zniżka.

O naprawę eksportu rolnego.

Eksport produktów rolnych bez współdziałania rolników.

Sprawa standaryzacji towarów eksportowanych, a zwłaszcza płodów rolnych znajduje się na porządku dziennym polskiej polityki gospodarczej już od kilku lat. W ciągu tego czasu przeprowadzono próby standaryzacyjne z kilkoma artykułami jak masło, jaja, pierze i puch, poczęści bekony i t.d. Dziś już można zdać sobie sprawę z tego, jaką korzyść odniósł nasz eksport ze standaryzacji tych artykułów. Rezultaty dotychczasowych prób standaryzacyjnych są dość pomyślne. Poprawiły one sytuację eksportowanych towarów na zagranicznych rynkach zbytu, ale nie wpłynęły na podniesienie cen tych towarów zagranicą. Przyczyną tego są wielorakie.

Przedewszystkiem musimy pamiętać, że nasze wysiłki standaryzacyjne ciążyły dotychczas jedynie na eksporterze, natomiast producent czyli rolnik nie czynił żadnych wysiłków dla ujednostajnienia swych produktów, podniesienia jego jakości i dostosowania do wymogu eksportu. Dlatego też wprowadzone już przepisy standaryzacyjne przeprowadziły tylko pewną poprawę w zewnętrznym wyglądzie przesyłek. Ujednostajniły one sposób pakowania, znakowania i transportu. Natomiast najważniejsza dziedziną w tej sprawie, odpowiednia selekcja towaru, leży dotychczas odlogiem.

Towar przygotowany do eksportu opiera się w Polsce na bardzo różnorodnym surowcu, co uniemożliwia prawie wszelkie wysiłki odpowiedniego sklasyfikowania. Konieczne staje się więc, aby standaryzacja w Polsce głębiej przenikała do przemysłu przetwórczego, a następnie do samej wytwórczości rolnej i zwierzęcej. Objąć więc ona musi samą produkcję rolną, aby surowce wytwarzane przez naszych rolników były jednakiej wartości i jakości.

Hodowla również winna być standaryzowana. Jasne jest bowiem, że hodowla jednakowej rasy kur, dostarczać będzie jednakowych jaj, co ułatwi ich segregację i ujednoczenie naszych wysyłek zagranicę. Tak samo hodowla jednego typu krów da w rezultacie ten sam mniej więcej gatunek mleka i masła. Dalej zaprowadzenie tych samych sposobów przetwarzania płodów rolnych czy też zwierzęcych w naszych zakładach przetwórczych ujednostajni towar wysyłany zagranicę. Jeżeli do tego dodamy dotychczasowe wysiłki standaryzacyjne, obejmujące kupiecką stronę eksportu, a mianowicie posortowania i poznakowania towaru, będziemy mieli objętą standaryzacją wszystkie fazy produkcji i handlu.

Przed Polską polityką standaryzacyjną stoi więc zadanie wytworzenie takich warunków gospodarczych któreby umożliwiły i przyspieszyły dostosowanie produkcji, przetwórczości i handlu do wymagań naszych rynków odbiorczych. Do rozwiązania jest więc cały splot zagadnień organizacyjnych, dotyczących towarów i warunków, w jakich ma się dokonywać produkcja, przetwórczości i wywóz.

Najtrudniejszą sprawą w przeprowadzaniu tej całej akcji będzie zorganizowanie rynku wewnętrznego. Wywozimy bowiem tylko pewną część produkowanego towaru. Reszta sprzedawana jest wewnątrz kraju. Rynek wewnętrzny jednak stawia inne wymagania niż zagranica albo też domaga się tylko towaru najtańszego, co przejawia się zwłaszcza przy obecnym spadku siły nabywczej konsumentów. Rolnicy więc i przemysłowcy przetwórczy nie dokładają starań dla wyprodukowania lepszego jakościowo towaru, gdy wiedzą, że i tak towar zły, byle był tani, sprzedadzą. Duża podaż takiego towaru oczywiście obniża jego ceny i kupcy polscy, handlujący z zagranicą, często dla dorywczych korzyści wysyłają ten bardzo tani towar, zarabiając na różnicy cen między rynkiem krajo-

wym a zagranicznym. W tych warunkach dobry towar polski nie ma szans na uzyskanie cen wyższych, gdyż raktowany jest zagranicą według opinii, jaką wyrobił sobie kupiectwo zagraniczne o towarze polskim na podstawie tych transportów złych. W ten sposób podaż taniego towaru, lecz niestarannie wyprodukowanego i obrobionego wypiera a nawet uniemożliwia eksport towaru dobrego. Wywóz polskich produktów rolnych i zwierzęcych nie przynosi więc tych korzyści, jakie przynosić powinien w stosunku do swej ilości. Wszelkie więc wysiłki w kierunku wyprodukowania lepszego towaru bądź też staranniejszej przeróbki muszą być ochronione przez odpowiednie przepisy.

Tym wszystkim celem służyć ma ramowa ustawa standaryzacyjna. Praca nad tą ustawą trwała przez dwa lata. Chodziło bowiem o znalezienie takich norm które odpowiadały rolnictwu, przemysłowi i kupiectwu. To też prowadzone były ożywione dyskusje i spory. Rolnictwo żądało, aby całokształt spraw standaryzacyjnych oddany był pod kompetencję ministra rolnictwa, przemysł zaś i handel pragnęły, aby kontrolę i nadzór sprawiał minister przemysłu i handlu.

ŚWIĘTO MORZA.

Podobnie jak w ubiegłym roku, cała Polska obchodzić będzie w dniu 29 czerwca uroczystości „Święto Morza“.

Tegoroczne „Święto Morza“, nad którym wysoki protektorat objął Pan Prezydent Rzeczypospolitej Prof. Dr. Ignacy Mościcki, Pierwszy Marszałek Polski Józef Piłsudski oraz J. E. Ks. Prymas Kardynał August Hlond, będzie miało inny charakter niż uroczystości zeszłoroczne.

W roku ubiegłym „Święto Morza“ obchodzone nad brzegami Bałtyku skupiło w Gdyni przedstawicieli wszystkich warstw społeczeństwa, którzy dali wyraz jednomyślną opinią, że przyszłość Polski leży na morzu.

Program tegorocznych „Świąt Morza“ pomyślany jest w ten sposób, że uroczystości odbędą się nie tylko nad morzem, ale na terenie całej Rzeczypospolitej, we wszystkich, najmniejszych nawet zakątkach Polski, a także poza granicami Państwa, ponieważ wszystkie ośrodki polskie zagranicą wezmą również udział w tym święcie narodu polskiego.

Ze względu na rozmiary tak szeroko zakrojonej akcji, wstępne prace przygotowawcze są już w pełnym toku. Dnia 15 maja odbyło się z inicjatywy tut. Oddziału Ligi Morskiej i Kolonjalnej w sali Rady Powiatowej zebranie Komitetu Obywatelskiego „Święto Morza“ pod przewodnictwem JWPana Starosty Powiatowego Dr. Macieja Łacha, na którym wybrano Powiatowy Komitet „Świąt Morza“ w następującym składzie:

1. Dr. Maciej Łach, starosta powiatowy, 2. Dr. Roman Sichrawa, burmistrz m. Nowego Sącza, 3. Ppłk. dypl. M. Porwit, dowódca 1 p.s.p., 4. Ks. Prałat Roman Mazur, 5. Mgr. Nowakowski, wice-burmistrz, 6. Dr. Garbusiński, prezes Sądu Okr., 7. Gawski, Inspektor szkolny, 8. Insp. Balak, 9. Dyr. Pelczar, 10. Inż. Kern, 11. Franc. Krupski, naczelnik stacji.

Ustalono na ogólnych zarysach program uroczystości „Świąt Morza“, które w Nowym Sączu obchodzone będzie dnia 2 lipca, i jego urządzenie powierzono specjalnemu Komitetowi, który pod kierownictwem p. Inż. Migdała, prezesa tut. Oddz. L.M.K. i K. odbył już w dniu 20 maja swoje pierwsze zebranie,

Z trudności tej wybrnięto drogą kompromisu. Nowa ustawa standaryzacyjna jest już ostatecznie przygotowana do druku. Ukaże się ona niebawem jako rozporządzenie P. Prezydenta Rzplitej.

Według projektu rozporządzenia podlegać będzie standaryzacji wywóz zagranicę wytworów produkcji roślinnej, zwierzęcej oraz ich przetworów. Normy standaryzacyjne określać będzie w osobnych rozporządzeniach Rada Ministrów na wniosek ministra rolnictwa oraz przemysłu i handlu. Na podstawie rozporządzeń Rady Ministrów wydawać będą swoje rozporządzenia ministrowie rolnictwa oraz przemysłu i handlu, w których określać będą warunki, jakim odpowiadać mają zakłady przemysłu przetwórczego oraz warunki, jakim odpowiadać mają wywożone towary pod względem opakowania, znakowania i t. d. Poza tym ustalone będą ściśle warunki przewozu tych towarów. Wreszcie ministrowie określać będą ogólne ilości wytworów i przetworów, jakie mogą być dopuszczone do eksportu.

Napozór zdawać się może, że wprowadzenie tytu przepisów skrupuje raczej sam wywóz i go zahamuje. Ale to tylko napozór. Nowe przepisy będą wprowadzane stopniowo, aby życie gospodarcze mogło się do nich dostosować. W ten sposób całokształt sprawy zostanie wreszcie uregulowany, co po pewnym czasie przyniesie niewątpliwie duże korzyści zarówno dla naszego handlu, jak i samemu rolnictwu.

A. ZET.

na którym podzielono prace pomiędzy poszczególne komisje. Kierownictwo Komisji Imprezowej spoczywa w energicznych rękach p. Rejenta Pawłowskiego.

Komitet Powiatowy przystąpił do utworzenia w ważniejszych miejscowościach naszego powiatu Komitetów Lokalnych i w tym celu odniósł się z odpowiednią odezwą do miejscowych władz. Projektuje się m. i. w przeddzień „Świąt Morza“ (dnia 1 lipca) rozpalenie ogni-zniczów na górach i nad rzekami, a w dniu „Świąt Morza“ nabożeństwa w kościołach parafjalnych, zebranie manifestacyjne z uchwaleniem rezolucji, jak również zabawy ludowe i festyny.

Zjazd Okręgowy T. S. L.

W czwartek, dnia 25 maja odbył się w Nowym Sączu doroczny Zjazd Okręgowy TSL. z powiatów: brzozowskiego, krośnieńskiego, jasielskiego, gorlickiego, nowosądeckiego i limanowskiego.

Zjazd zaszczylicili swą obecnością: zast. starosty p. dr. Tobiczyk, inspektor szkolny p. Wieczorek, wiceprezes Zarządu Gł. TSL. p. dr. Czuchojowski i dyr. TSL. Urbańczyk.

Sprawozdanie ze stanu prac T. S. L. na terenie okręgu z końcem r. 1932 przedstawił prezes okręgu p. inż. Cyło, z którego to sprawozdania podajemy niektóre daty. Na końcu roku 1932 istniały na terenie okręgu oastępujące placówki oświatowo-wychowawcze TSL.: 16 kół TSL., 29 czytelni, 14 świetlic, 21 biblij tekstalnych i 93 biblijotek ruchomych, 1 średnia szkoła zawodowa, 2 szkoły powszechne, 2 Domy Ludowe, 24 zespoły Teatru amatorskiego, które urządziły 65 przedstawień. W Czytelniach odbyło się w ciągu roku 254 odczytów i pogadanek, 4 kursy gosp.-domowe, 2 kursy kroju i szycia. Zarząd okręgowy TSL. urządził w Nowym Sączu 4-dniowy kurs dramatyczny na który uczęszczało 49 frekwentantów i 18 frekwentantek, tudzież 5-miesięczny kurs Niedzielnego Uniwersytetu Wiejskiego TSL., który ukończyło 22 frekwentantów i 10 frekwentantek. Jasielskie Koło T. S. L. urządziło w Jaśle 5-miesięczny kurs Uniwersytetu Wiejskiego, który ukończyło 26 frekwentantów. Zarząd Główny TSL. urządził w Krakowie 2-tygodniowy kurs dla przodowników Czytelni TSL. na terenie nowosą-

